

Sygn. akt II PK 18/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku K. E.
przeciwko Sądowi Okręgowemu
o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 września 2015 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego
z dnia 4 września 2014 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 22 lipca 2011 r. Minister Sprawiedliwości rozwiązał stosunek pracy z K. E., zatrudnioną na stanowisku dyrektora Sądu, bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu narażenia Sądu Okręgowego na szkodę majątkową, utratę dobrego imienia oraz podważenie zaufania publicznego instytucji wymiaru sprawiedliwości przez brak skutecznych działań zabezpieczających przed wypłatą nienależnych świadczeń.

Wyrokiem z dnia 19 września 2013 r. Sąd Rejonowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych - w sprawie z powództwa K. E. przeciwko Sądowi Okręgowemu o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy - przywrócił powódkę do pracy u pozwanego Sądu Okręgowego na poprzednie warunki pracy i płacy oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy w kwocie po 4.388,76 zł

miesięcznie pod warunkiem zgłoszenia gotowości do podjęcia pracy w terminie 7 dni od uprawomocnienia się orzeczenia oraz zasądził od pozwanego na rzecz powódki K. E. kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Powyższy wyrok Sądu Rejonowego apelacjami zaskarżyły obie strony postępowania. Wyrokiem z dnia 4 września 2014 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy: zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że powództwo oddalił i zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt 1.); oddalił apelację powódki (pkt 2.); zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej (pkt 3.).

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powódka zaskarżyła skargą kasacyjną w całości, opierając skargę na obydwu podstawach kasacyjnych określonych w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego właściwego podmiotu uprawnionego do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z pracownikiem odwołanym ze stanowiska i potrzeby udzielenia odpowiedzi na pytanie: „kto (organ, który powołał pracownika czy pracodawca) jest upoważniony do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika z odwołanym pracownikiem, zarówno który pozostaje wyłącznie w okresie wypowiedzenia, jak również, który w trakcie biegnącego wypowiedzenia, ze względu na ochronę przewidzianą w art. 72 § 2 lub § 3 k.p. podjął nową pracę zaproponowaną przez organ w porozumieniu z pracodawcą”.

Wskazano, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z tego, że „W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy, w sposób całkowicie nieuzasadniony przyjął, że Powódka odrzuciła ofertę pracy na stanowisku głównego specjalisty ds. finansowych, w związku z czym nie nawiązał się pomiędzy nią a Pozwanym stosunek pracy na zasadach ogólnych. Stanowisko takie stoi w całkowitej sprzeczności z zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Powódka, w momencie odwołania jej ze stanowiska dyrektora sądu przebywała na zwolnieniu lekarskim. Z oświadczenia o odwołaniu wynika, że do końca okresu wypowiedzenia była ona zwolniona z obowiązku świadczenia pracy z zachowaniem prawa do

wynagrodzenia. Mimo tego, Powódka powróciła do pracy po zakończeniu leczenia i wykonała badania lekarskie z zakresu medycyny pracy, potrzebne do rozpoczęcia pracy na stanowisku głównego specjalisty ds. finansowych. Pracodawca także miał świadomość przyjęcia przez Powódkę oferty nowej pracy, co potwierdza przygotowanie jej stanowiska pracy i sprzętu komputerowego, wystawienie skierowania na badania lekarskie, jak również wyrobienie nowej legitymacji służbowej oraz pieczętki imiennej. Powódka co prawda zakwestionowała niektóre z zaproponowanych jej warunków pracy, jednakże z tego względu, że były one niezgodne z przepisami prawa pracy czy też obowiązującym w Sądzie regulaminem wynagradzania. Z całokształtu przedstawionego materiału dowodowego w sposób jednoznaczny wynika, że między Powódką a Pozwanym nawiązał się nowy stosunek pracy, dotyczący stanowiska głównego specjalisty ds. finansowych. Dodatkowo Sąd Okręgowy całkowicie bezpodstawnie pominął część zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, który wskazuje jednoznacznie, iż Powódka nie naruszyła podstawowych obowiązków pracowniczych. Jak wskazuje bowiem utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego, „rozwiązanie umowy o pracę w trybie natychmiastowym, bez wypowiedzenia z winy pracownika (art. 52 § 1 pkt 1 k.p.) jest nadzwyczajnym sposobem rozwiązania stosunku pracy i powinno być stosowane przez pracodawcę wyjątkowo ostrożnie. Dotyczy to szczególnie wypadku, gdy ten sposób rozwiązania stosunku pracy jest stosowany wobec pracownika podlegającego ochronie szczególnej przed rozwiązaniem stosunku pracy” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2012 r., I PK 176/2011). Tymczasem ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż Powódce nie można przypisać jakiegokolwiek winy, a w szczególności winy w postaci przynajmniej rażącego niedbalstwa. Prokuratura Okręgowa prowadząca śledztwo w sprawie, nie stwierdziła, by M. D., z którą Powódka zawierała umowy zlecenia w imieniu pozwanego Sądu nie wykonywała świadczeń wynikających z tej umowy. Co więcej, przesłuchane wówczas w charakterze świadków U. C. oraz M. L. potwierdziły fakt wykonywania czynności wynikających z umowy przez tę osobę. Kwestie zatrudnienia pracowników (w tym J. T. i A. D.) leżały już całkowicie poza kontrolą Powódki, gdyż wszelkich czynności w tym zakresie dokonywał Prezes pozwanego Sądu lub działający na podstawie pełnomocnictwa Prezesa Sądu -

pracownicy Oddziału Kadr, co wynika zarówno z zeznań świadków, złożonych przez Pozwanego protokołów kontroli oraz Regulaminu Organizacyjnego Sądu Okręgowego, który także stanowił dowód w sprawie, jak również z zakresu podziału zadań w kierownictwie pozwanego Sądu. Nadto, wskazana w oświadczeniu Ministra Sprawiedliwości przyczyna wypowiedzenia sformułowana jako „narażenie pracodawcy na szkodę majątkową i utratę jego dobrego imienia oraz podważenie zaufania publicznego do instytucji wymiaru sprawiedliwości przez brak skutecznych działań zabezpieczających pracodawcę przed wypłatą nienależnych świadczeń zarówno przy umowach o pracę jak i umowach cywilnoprawnych” jest na tyle ogólna i mało konkretna, że już choćby z tego względu powództwo powinno zostać uwzględnione. Wszystkie powyższe elementy, zdaniem strony powodowej, przemawiają za oczywiście uzasadnionym charakterem niniejszej skargi kasacyjnej, a tym samym za przyjęciem jej do rozpoznania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że

skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571); 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179); 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504) i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi

kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej nie przedstawia istotnego zagadnienia prawnego sprawy w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Postawiona w uzasadnieniu wniosku kwestia sprowadza się do postawienia ogólnikowego pytania. Poza taką swoistą sygnalizacją problemu brakuje odpowiedniego wyводу jurydycznego, którym autor skargi wykazałby, że w sprawie rzeczywiście występuje istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. O przedstawieniu zagadnienia prawnego nie przekonuje powołanie się – w uzasadnieniu wniosku – na poglądy przedstawione w judykaturze w zakresie sygnalizowanej kwestii. Przede wszystkim zasadnicza wadliwość uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie próby wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. polega na braku uwzględnienia w twierdzeniach autora skargi stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w zakresie ustaleń i analiz interpretacyjnych przepisów art. 70 § 1 i 2 k.p., art. 72 § 2 i 3 k.p. i art. 52 § 1 k.p. przedstawionych w jego uzasadnieniu, natomiast kontestowanie ustaleń faktycznych dokonanych w zaskarżonym wyroku nie może być podstawą skargi kasacyjnej. Jeżeli do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia doszło przed upływem dokonanego wcześniej wypowiedzenia, nie zmodyfikowało ono treści stosunku pracy.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11

stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 r., Nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Przede wszystkim autor skargi swoich twierdzeń o oczywistej zasadności jego skargi kasacyjnej nie wiąże z żadnym przepisem prawa; brakuje odpowiedniego wyводу jurydycznego, którym wykazanoby, że rozpatrywana skarga jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Nie przekonuje też teza skargi, iż powódka nie naruszyła podstawowych obowiązków pracowniczych.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

eb